

ОШ "Десанка Максимовић", Чокот

Адреса: *Марицала Тита бр. 18, 18250 Чокот*
Мејл адреса: *osdesankamaksimovic1922@gmail.com*
Сајт школе: *www.desankamaksimoviccokot.edu.rs*
Бр. тел.: *+381184265100*
ПИБ: *101860758* Матични број: *07174586*

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021, 92/2023) Правилника о обављању друштвено – корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања («Службени гласник РС» број 10/2024-49), Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа части или достојанства личности («Службени гласник РС», број 65/2018), Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање («Службени гласник РС» број 11/2024-75) и члана 44. став 1. тачка 1. Статута Основне школе „Десанка Максимовић“ Чокот, Школски одбор Основне школе „Десанка Максимовић“ Чокот на седници одржаној дана 26.04.2024. године донео је

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА**

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика (у даљем тексту: Правилник), уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитни рад са ученицима, повреде обавеза и повреде забрана, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика Основне школе "Десанка Максимовић" у Чокоту (у даљем тексту: ученик).

У складу са Законом и овим Правилником, ученик може да одговара за лакшу повреду обавеза, за тежу повреду обавеза и за повреду забране из члана 8., 15. и 17. Правилника.

Термини изражени у овом Правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни женски и мушки род лица на која се односе.

Члан 2.

Сви ученици морају да поштују правила понашања која школа прописује.

У остваривању својих права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права и обавеза.

II ВАСПИТНА И ВАСПИТНО - ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Обавезе ученика

Члан 3.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

1. да се придржавају Правила, одредбе о кућном реду и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;
2. да се придржављу одлука органа Школе;
3. да постуупају по налогу директора, помоћника директора, наставника и стручног сарадника,
4. да поштују забране дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и страначког организовања и деловања;
5. да се уздржавају од свих облика дискриминације;
6. да се уздржавају од дигиталног насиља;
7. да не вређају углед, част и достојанство других ученика и запослених;
8. да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
9. да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;
10. да не касне на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;
11. да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних Школским програмом;
12. да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље;
13. у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
14. да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
15. да у Школу долазе уредни, са пристојним фризурама, да се пристојно одевају;
16. да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;
17. да чувају цвеће и друго зеленило од оштећења или уништења;
18. да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;
19. да се дисциплиновано понашају у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, других облика образовно-васпитног рада, испита, културних, спортских и других активности;
20. да о својим евентуалним ускраћеним правима и потребама треба најпре да обавесте свог одељењског старешину, педагога, психолога или директора Школе;
21. да поздраве наставно и друго особље Школе, како у згради, тако и ван зграде;
22. да се уздржавају од уношења било каквих измена у школској евиденцији;

23. да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;
24. да се уздржавају од изражавања националне, расне и верске нетрпељивости;
25. да се уздржавају од понашања којим се чине лакше и тешке повреде обавеза и повреде забране;
26. да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
27. да се уљудно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима ученика и трећим лицима;
28. да у згради Школе нити у школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;
29. да се уздржавају од употребе дувана, алкохола, наркотичких и сличних средстава и од подстрекавања других ученика на такву употребу;
30. да се уздржавају од изазивања туче и учествовања у тучи, повређивања угледа, части и достојанства других ученика;
31. да поштују радно времене секретаријата и библиотеке;
32. да се придржавају свих осталих правила понашања која нису дефинисана овим Правилима а сматрају се пристојним понашањем, и да се уздржавају од чињења свих забрана.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник (у даљем тексту: родитељ), дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник (у даљем тексту: родитељ), дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

2. Васпитни рад са ученицима

Члан 4.

Са учеником који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора или органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду забране из члана 110-112. Зкона о основама система образовања и васпитања, Школа ће уз учешће родитеља, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Све мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане овим Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из става 1. овог члана.

Када предузете неопходне активности из става 1. овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак против ученика, осим ако је учињеном повредом забране из члана 17. Правилника ученик озбиљно угрозио интегритет другог лица.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђене Правилником изриче се школској години у којој је учињена повреда обавеза ученика.

3. Одговорност ученика

Члан 5.

Ученик подлеже васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности.

Члан 6.

Ученик може да одговара за:

- 1) лакшу повреду обавезе, утврђену Статутом Школе (у даљем тексту: Статут), односно Правилником;
- 2) тежу повреду обавезе, утврђену Законом или посебним законом;
- 3) повреду забране из члана 110. - 112. Закона;
- 4) материјалну штету.

Члан 7.

Приликом утврђивања одговорности ученика треба имати у виду да васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера није сама себи циљ, већ да има васпитни и превентивни карактер.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере изричу се, по правилу, поступно, односно најпре најлакша, а затим тежа мера, осим ако тежина повреде и/или остале околности случаја оправдавају изрицање теже или најтеже мере.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно повреду забране и зчлана 8. 15. и 17. Правилника, Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља и укључује га у одговарајући поступак.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

1) Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 8.

Лакше повреде обавеза ученика утврђене су Статутом.

За лакше повреде обавеза ученик одговара ако је у време извшења обавеза била прописана Статутом.

Члан 9.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано кашњење на наставу или друге облике образовно-васпитног рада (кашњење због куповине ужине, задржавања на ходницима или тоалету, школском дворишту и тако даље);
- 2) напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника;
- 3) неоправдано изостајање из Школе које не представља тежу повреду обавеза ученика односно неоправдано изостајање из школе од 6 до 25 часова у току школске године;
- 4) недолично понашање према другим ученицима, запосленима у Школи или трећим лицима у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих;
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада (добацивање, довикивање, гађање папирићима/прибором, опонашање, имитирање звукова и гласова из природе, показивање непристојних покрета телом или предметима, клацкање на столицама, седење на столу, узимање оброка током наставе или употреба

жвакаће гуме, односно свако понашање које за циљ има изазивање пажње или скретање пажње са наставног процеса и његово ометање);

- 7) изазивање нереда у просторијама Школе и школском дворишту;
- 8) непоштовање правила понашања, одлука директора и органа Школе;
- 9) понашање којим угрожава друге у остваривању њихових права;
- 10) необавештавање родитеља о резултатима учења, владању и непреношење порука одељењског старешине, наставника и стручних сарадника;
- 11) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора у Школи;
- 12) оштећење личних ствари и прибора за рад других ученика и свих запослених у Школи;
- 13) оштећење имовине Школе;
- 14) нарушавање естетског изгледа просторија Школе и/или школског дворишта (одлагање отпада на неодговарајуће место, ломљење/цепање панона или других предмета);
- 15) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавезе ученика;
- 16) понављање насилног понашања, као физичко насиље и злостављање, када васпитни рад није делотворан, а нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, урушавање ствари;
- 17) понављање насилног понашања, као психичко насиље и злостављање, када васпитни рад није делотворан, а нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање";
- 18) понављање насилног понашања, као социјално насиље и злостављање, када васпитни рад није делотворан, а нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласиња;
- 19) понављање насилног понашања, као сексуално насиље и злостављање, када васпитни рад није делотворан, а нарочито: неумесно, са сексуалном поруком добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација;
- 20) понављање насилног понашања, као насиље и злостављање злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма, када васпитни рад није делотворан, а нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом;
- 21) насилно понашање, као физичко насиље и злостављање, када појачани васпитни рад није делотворан, а нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу;
- 22) насилно понашање, као психичко насиље и злостављање, када појачани васпитни рад није делотворан, а нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање;
- 23) насилно понашање, као социјално насиље и злостављање, када појачани васпитни рад није делотворан, а нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од старане групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање;
- 24) насилно понашање, као сексуално насиље и злостављање, када појачани васпитни рад није делотворан, а нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење;

25) насилно понашање, као насиље и злостављање злоупотребом информационих технологија, када појачани васпитни рад није делотворан, а нарочито: оглашавање снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Члан 10.

Одељењски старешина има обавезу да:

- евидентира понашање ученика и поднесе захтев за појачаним васпитним радом са учеником који неоправдано изостане са наставе пет часова,
- евидентира понашање ученика и опише учињену лакшу повреду/лакше повреде и поднесе захтев за појачаним васпитним радом са учеником,
- евидентира предузете активности на појачаном васпитном раду са учеником, у складу са чланом 3. Правилника,
- обавести писаним путем родитеља о пет часова неоправданог изостајања ученика са наставе,
- обавести писаним путем родитеља ученика који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе,
- донесе одлуку и изрекне васпитну меру,
- проследи одлучивање одељењском већу ако су испуњени услови из члана 11. став 1. тачка 3). Правилника,
- води евиденцију свих активности на обрасцима које прописује Школа,
- достави образац на оверу и чување секретару Школе (у даљем тексту: секретар).

Члан 11.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Васпитне мере изричу се ученику за учињену лакшу повреду обавезе из члана 8. Правилника, а обавезно се изричу за неоправдано изостајање са наставе.

За лакше повреде обавеза ученика из члана 8. став 1. тачка 3) обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 12.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена одељењског старешине:
  - за лакшу повреду обавеза из члана 8. Правилника или
  - неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 5 до 8 часова,
- 2) укор одељенског старешине,
  - за лакшу повреду обавеза из члана 8. Правилника или за
  - неоправдано изостајање са наставе 8 часова,
- 3) укор одељенског већа,
  - за лакшу повреду обавеза из члана 8. Правилника или за
  - неоправдано изостајање са наставе 15 часова.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере, ученику се смањује оцена из владања о чему одлучује орган који је изрекао васпитну меру имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и остале релевантне околности, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Члан 13.

За учињену лакшу повреду обавеза ученику се одређују активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописане Ближим условима о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописане Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Члан 14.

За учињену лакшу повреду обавезе ученику се може изрећи васпитна мера:

- опомена
- укор одељењског старешине или
- укор Одељенског већа.

Опомену и укор одељенског старешине изриче - одељенски старешина.
Укор одељенског већа изриче - одељенско веће.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче - одељењско веће, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика

Члан 15.

Са учеником који учини лакшу повреду обавеза Школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Васпитна мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела појачани васпитни рад ради корекције понашања ученика.

Ако Школа није претходно предузела активности из става 1. овог члана, предузеће их пре изрицања васпитне мере.

Члан 16.

Поступак за лакше повреде по етапама:

Одељенски старешина утврђује прекршај, информише родитеља о прекршају и започиње појачан васпитни рад у коме учествују поред ученика, родитеља, одељенски старешина и педагошко-психолошка служба.

Појачан васпитни рад траје најмање 15 дана од учњеног прекршаја. Одељенски старешина након тог периода пише извештај о ефектима појачаног васпитног рада, информише ученика и родитеља и доставља га директору.

Уколико прекршаја у том периоду није било, појачан васпитни рад се прекида.

Уколико је дошло до новог прекршаја у току појачаног васпитног рада или уколико ученик није поправио своје понашање, појачан васпитни рад се продужава и изриче се мера.

Прва мера која се изриче јесте опомена. И појачан васпитни рад се наставља.

Појачан васпитни рад се прекида ако је дошло до позитивне промене у понашању.

Ако ученик понови или направи прекршај у току појачаног васпитног рада и претходно изречене мере опомена, одељенски старешина изриче меру укор одељенског старешине и оцену из владања – врло добар 4.

Ако ученик своје понашање позитивно промени и не учини ни један прекршај, појачан васпитни рад се прекида, а оцена из владања се поправља на крају полугодишта или на крају школске године.

Уколико ученик и након изречене мере укор одељенског старешине и врло добро владање 4 своје понашање не промени или начини нови прекршај, сазива се Одељенско веће и представници већа се информишу о целокупном поступку. Одељенско веће може донети меру укор Одељенског већа – и смањена оцена из владања добар 3, а уколико се Одељенско веће не слаже са одлуком одељенског старешине, ученику остаје претходна оцена из владања.

2) Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 17.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом. Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине Школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних сустанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

5) уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског старатеља од стране Школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. Правилника ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тач. 8) и 9) овог члана је обавезна је поступност у изрицању мера.

Насилно понашање може да буде третирано као тежа повреда обавеза ученика, у зависности од околности (последике, интензитет учесталост, учесници, време, место, начин и друго), што процењују Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и директор, и то:

1) физичко насиље и злостављање, а нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем,

2) психичко насиље и злостављање, а нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације,

3) социјално насиље и злостављање, а нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других,

4) сексуално насиље и злостављање, а нарочито: завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест,

5) насиље и злостављање злоупотребом информативних технологија, а нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечја порнографија.

Школа је дужна да општим актом пропише употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 2. тачка 7) овог члана.

Смернице за употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 2. тачка 7) овог члана доноси Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Члан 18.

За учињену тежу повреду обавезе ученику, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

1) укор директора, за тежу повреду обавезе ученика или неоправдано изостајање са наставе 25 часова, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља,

2) укор Наставничког већа, за тежу повреду обавезе ученика или неоправдано изостајање са наставе 26 и више часова;

Изузетно од става 1. овог члана, за теже повреде обавеза ученика из члана 4. став 8. тач. 4) и 5) овог правилника, ученику основне школе се може изрећи васпитно-дисциплинска мера - премештај у другу основну школу.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела појачани васпитни рад ради корекције понашања ученика.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Ако је ученик учинио више тежих повреда обавеза, односно забрана, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

ПОВРЕДЕ ЗАБРАНЕ УЧЕНИКА

Повреде забране ученика Прописане су Законом о основама система образовања и васпитања.

Забрана дискриминације

Члан 19.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације, односно другим подзаконским актима који регулишу препознавање облика дискриминације и поступања Школе у случајевима сумњи у дискриминаторно понашање.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане овим законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у установи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у Школи, органа и тела Школе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 20.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у Школи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском

поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења - Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу - Чувам те.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења - Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу - Чувам те, прописује министар.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 21.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од 24 часа од сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 22.

За учињену повреду забране ученика могу се изрећи васпитно-дисциплинске мере:

- укор директора
- укор наставничког већа;

- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 23.

Мера премештање ученика у друго одељење изриче се:

- на захтев родитеља, уз сагласност педагошко-психолошке службе и Одељенског већа
- на предлог Одељенског старешине, уз сагласност педагошко-психолошке службе и Одељенског већа
- као васпитно-дисциплинска мера за учињене теже повреде обавезе ученика.

Свака од наведених мера изриче се у најбољем интересу детета.

Одељенски старешина је у обавези да поднесе извештај о ефектима изречене мере педагошко-психолошкој служби и директору након 30 дана, потом на сваком квалификационом периоду.

Члан 24.

Након учињене теже повреде или повреде забране мера се изриче након васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени Тима за заштиту ученика предлаже Одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа одмах, а најкасније наредног радног дана од дана сазнања обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Васпитни рад са учеником

Члан 25.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или Тимом за

инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 26

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство просвете о повреди забране из чл. 110–112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 4. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 47 став 1. тач. 4) и 5) овог правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Закључак из става 3. овог члана доставља се ученику, односно његовом родитељу, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Закључак се подноси у писаном облику и садржи податке од утицаја за утврђивање повреде обавезе и одговорности ученика, а нарочито:

1. податке о ученику (име и презиме ученика против кога се покреће дисциплински поступак, датум рођења, пребивалиште, име родитеља, разед и одељење),

2. опис теже повреде обавеза ученика или повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе и

3. назначење одредаба Правилника, односно Закона којим је регулисано да учињено дело предствља тежу повреду обавеза ученика или повреду забране.

Закључак из става 3. овог члана доставља се, без одлагања а најкасније 8 дана пре дана одређеног за усмену расправу, ученику, родитељу, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Члан 27.

Позив ученику, родитељу, као и свим осталим учесницима и сведоцима за одржавање усмене расправе у васпитно-дисциплинском поступку мора се уручити благовремено, а најкасније осам дана пре дана одређеног за одржавање усмене расправе.

Достављање позива, одлука и других писмена, врши се непосредно уручивањем ученику, родитељу или препорученом поштиљком преко поште.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Члан 28..

Пре почетка расправе, директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Ако није дошао ученик против кога се води поступак, директор Школе ће одложити усмену расправу, одредити нови датум одржавања усмене расправе.

Уколико су остали учесници и сведоци уредно позвани, а изостанке нису оправдали, расправа се може одржати у њиховом одсуству а директор Школе ће одредити нови рок за њихово саслушање уколико је оно неопходно односно уколико се из списка предмета не може утврдити чињенично стање.

Приликом одлагања расправе уређује се, ако је могуће, дан и час када ће се расправа наставити.

Члан 29..

О раду на расправи води се записник, у који се уносе подаци за које директор Школе сматра да су значајни за утврђивање дисциплинске одговорности.

У записник се уноси који орган води расправу, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, име родитеља и час почетка расправе.

У записник се уноси исказ ученика ток доказног поступка, имена сведока и осталих учесника који су саслушани и њихови искази, предлози који су стављени и шта је по њима одлучено и друго.

Члан 30.

Исказ ученика, сведока и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уноси се у записник дословно.

На крају се у записник уноси податак када је директор Школе закључо расправу.

Записник о току вођења васпитно-дисциплинског поступка потписују директор Школе, родитељ, родитељи малолетних сведока, сведоци, (испод својих исказа), записничар.

Члан 31.

У поступку утврђивања дисциплинске одговорности ученика за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране обавезно се доставља извештај о појачаном васпитном раду.

Члан 32.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, морају се узети у обзир све чињенице релевантне за одлучивање.

Приликом изрицања било које од Законом прописаних мера, према ученику који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 110-112. Закона, морају се претходно предузети активности појачаног васпитног рада, прописане Законом. Када такве активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, поступак против ученика ће се обуставити, изузев ако је повредом забране озбиљно угрожен идентитет другог лица.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 4. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 47. став 1. тач. 4) и 5) овог правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 6. овог члана.

Током удаљења ученика из става 6. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 6. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

На решење из става 8. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 11. овог члана прописује министар.

Члан 33.

Уколико се у току поступка утврди да ученик није одговоран за повреду обавеза која му се ставља на терет директора Школе ће обуставити поступак.

Уколико директор Школе утврди одговорност ученика, приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, Наставничко веће или директор Школе- орган који одлучује о мери, имаће у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Одлука наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова тог већа.

Решење о изрицању васпитно- дисциплинске мере ученику треба да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере потписује директор Школе.

Члан 34.

Решење из члана 21. Правилника доставља се ученику и родитељу, у писаној форми, у року од три дана од дана доношења.

Члан 35.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања озбиљно угрожен интегритет другог лица.

1. Обавезе одељенског старешине у васпитно-дисциплинском поступку

Члан 36.

Одељенски старешина је обавезан да увек када постоји сумња да је ученик извршио тежу повреду обавеза ученика односно повреду забране појача васпитни рад са описом понашања ученика који указује на учињену повреду обавеза ученика и захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка и предаје их педагогу/психологу/секретару ради овере.

Одељењски старешина у покренутом васпитно-дисциплинском поступку, поред обавезе из става 2. овог члана, обавезан је да:

1) закључак о покренутом васпитно-дисциплинском поступку и позив за усмену расправу који садржи и податке о дану, сату и месту усмене расправе, достави ученику и родитељу или другом законском заступнику и тиме га обавештава да је васпитно-дисциплински поступак против његовог детета покренут, лично на потпис или препорученом пошљицом са повратницом,

2) закључак о покренутом васпитно-дисциплинском поступку достави и педагогу, психологу, односно стручном тиму Школе,

3) предузме посебне активности појачаног васпитног рада, својим стручним радом и у оквиру одељењске заједнице и у сарадњи са стручним сарадницима, тимовима у Школи а по потреби и установама социјалне, односно здравствене заштите, које су усмерене на промену понашања ученика,

4) извештај о предузетим активностима појачаног васпитног рада доносе педагогу/психологу/секретару ради овере и акт преда директору,

5) закључак којим се васпитно-дисциплински поступак обуставља достави ученику и родитељу, лично на потпис или препорученом пошиљком са повратницом,

6) присуствује и учествује у усменој расправи,

7) решење о изреченој васпитно-дисциплинској мери достави ученику, и родитељу лично на потпис или препорученом пошиљком са повратницом,

8) комплетну документацију о спроведеном васпитном и васпитно-дисциплинском поступку достави педагогу/психологу/секретару на чување.

9) комплетну документацију (одређивање, праћење, евидентирање и извештавање о појачаном васпитном раду и друштвено-корисном, односно хуманитарном раду) достави педагогу/психологу/ секретару на чување.

Оцене из владања

Члан 37.

Оцена из владања смањује се, у складу са законом и Правилником о оцењивању, због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере укор одељенског већа ученику се може смањити оцена из владања о чему одлучује одељенско веће имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора Наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, надлежни орган смањује оцену из владања ученику, имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање

или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

ДРУШТВЕНО-КОРИСТАН ОДНОСНО ХУМАНИТАРНИ РАД

Члан 38.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад школа одређује ученику у складу са тежином учињене лакше и теже повреде обавеза ученика или повреде забране утврђене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

У сваком конкретном случају приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Одељенски старешина у сарадњи са психолошко – педагошком службом сачињава План активности у оквиру којих се обавља друштвено – користан односно хуманитарни рад, за сваког ученика.

Трајање активности је:

1. опомене - до 2 пута недељно у периоду 2 недеље
2. укора одељенског старешине - до 2 пута недељно у периоду од 3 недеље
3. укора одељенског већа - до 3 пута недељно у периоду од 3 недеље
4. укора директора – до 3 пута недељно у периоду од 4 недеље
5. укора наставничког већа - до 4 пута недељно у периоду од 4 недеље.

Члан 39.

Уз лакшу повреду обавезе ученика прописану Статутом и овим актом ученику се може изрећи нека од следећих активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

- продужетак обавезе редара, писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему
- брига о простору у коме ученици бораве (уређивање учионице, библиотеке, свечане сале), помоћ у размештању клупа, одржавању простора и друго.
- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања - нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);
- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.);
- организовање посебне хуманитарне акције;

- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања просторија у школи и упознавање са занимањем помоћни радник као и заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

Наведене активности се могу комбиновати, а у складу са специфичностима школе се могу проширивати и другим активностима прописаним општим актом школе.

Члан 40.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад остварује се у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Одређивање и праћење друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, учешће родитеља, као и евидентирање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима врши се у складу са законом и подзаконским актом који уређују ову област.

2. Правна заштита ученика

Члан 41.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

IV ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 42.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Одељењски старешина у дневник рада и ђачку књижицу уписује изречене васпитно-дисциплинске мере.

V ОДРЕЂИВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, НАЧИН ЕВИДЕНТИРАЊА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПОЈАЧАНОМ ВАСПИТНОМ РАДУ И ДРУШТВЕНО-КОРИСНОМ РАДУ

Члан 43.

Одељенски старешина подноси захтев за појачаним васпитним радом на обрасцу број 1 и води евиденцију о појачаном васпитном раду на обрасцу број 2 који су саставни део Правилника.

Одељенски старешина, уз подршку члана одељенског већа или стручног сарадника, води евиденцију и изреченим васпитним мерама на обрасцима који су саставни део Правилника, и то:

- Одлука о изреченој васпитној мери, образац број 3;
- Обавештење родитељима о непохађању наставе ученика образац број 5;
- Образац број 6;
- Образац број 7;
- Образац број 8.

Прилог овом Правилнику је Процедура поступања у случајевима лакших и тежих повреда обавеза ученика и повреда забрана из ЗОСОВ-а.

VI МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Опште одредбе

Члан 44.

Родитељ ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

2. Поступак утврђивања материјане одговорности

Члан 45.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности за штету (у даљем тексту: штета) покреће директор на основу поднетог захтева или на основу личног сазнања, утврђује постојање штете, околности под којима је настала.

Директор чини службену забелешку о насталој штети, дану, часу и другим околностима значајним за одлучивање.

Директор утврђује вредност штете на основу издатог рачуна којим се је утврђен износ неопходан за поправку штете.

Ако штету проузрокује више ученика, сваки ученик је посебно одговоран за део штете, ако се докаже да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Ако штету проузрокује више ученика и није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика, за насталу штету су подједнако одговорни и штету накнађују у једнаким деловима, ако су штету учинили намерно или из крајње непажње.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекивао.

Члан 46.

Директор доноси решење о накнади штете, одговорности за штету и обавези ученика, односно његовог родитеља, да штету накнади у одређеном року.

Директор може донети решење о ослобађању ученика, односно његовог родитеља, одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације породице.

На решење директора о одговорности за штету, ученик или његов родитељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 3 дана од дана достављања решења.

Школски одбор решава по жалби из става 3.овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 47.

Ако родитељ и директор не постигну споразум о накнади штете, Школа покрене судски поступак за накнаду штете.

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

За све што није регулисано Правилником примењују се одредбе Закона о општем управом поступку, Закона, Статута Школе.

Члан 49.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Славољуб Цветановић

Секретар школе

Даница Нешић

ОШ “Десанка Максимовић”, Чокот

Адреса: Марицата Тита бр. 18, 18250 Чокот

Мејл адреса: osdesankamaksimovic1922@gmail.com

Сајт школе: www.desankamaksimoviccokot.edu.rs

Бр. тел.: +381184265100

ПИБ: 101860758 Матични број: 07174586

Образац бр. 1.

ЗАХТЕВ ЗА ПОЈАЧАНИМ ВАСПИТНИМ РАДОМ СА
УЧЕНИКОМ _____ (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ УЧЕНИКА)

ОДЕЉЕЊА _____ ШКОЛСКЕ _____ / _____

ЗБОГ УЧИЊЕНЕ:

- ПОВРЕДЕ ПРАВИЛА ПОНАШАЊА
- НЕПОШТОВАЊА ОДЛУКА ДИРЕКТОРА И ОРГАНА ШКОЛЕ
- НЕОПРАВДАНОГ ИСЗОСТАНКА СА НАСТАВЕ ПЕТ ЧАСОВА
- ТЕЖИХ ПОВРЕДА ОБАВЕЗА УЧЕНИКА
- ПОВРЕДА ЗАБРАНЕ

Ученик

Одељењски старешина

НАПОМЕНА: Одељењски старешина у захтеву мора да прецизира врсту повреде коју је ученик извршио, дан, час, место извршења. Уколико се ради о тежој повреди обавеза ученика или повреди забране, обавезно уписати датум и место рођења ученика, име и презиме родитеља односно другог законског заступника, адресу становања. Уколико је било оштећених и сведока уписати име и презиме оштећених, сведока, њихове датуме рођења и место рођења, адресу становања и име и презиме родитеља односно другог законског заступника.

ОШ “Десанка Максимовић”, Чокот

Адреса: *Маршала Тита бр. 18, 18250 Чокот*
Мејл адреса: *osdesankamaksimovic1922@gmail.com*
Сајт школе: *www.desankamaksimoviccokot.edu.rs*
Бр. тел.: *+381184265100*
ПИБ: *101860758* Матични број: *07174586*

Образац бр. 1А.

На основу члана 80. став 2. тачка 2), члана 83. став 1. и члана 126. став 4. тачка 18) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/2018- др. закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023 - у даљем тексту: Закон), директор Основне школе „Десанка Максимовић“, Чокот доноси

ОДЛУКУ
О ПОЈАЧАНОМ ВАСПИТНОМ РАДУ

Због учињене повреде _____ од стране мал. _____ ученика _____ одељења, Школа ће уз учешће родитеља, појачати васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице и стручним радом одељењског старешине _____, стручног сарадника – и _____.

Образложење

Члан 80. став 2. тачком 2) Закона прописује да ученик има обавезу поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе.

Члан 83. став 1. Закона прописује да према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угоржава друге у остваривању њихвих права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Како мал. _____, ученик _____ одељења учинио

_____, директор је донео одлуку као у изреци.

Директор школе

Миљан Бојанић

Доставити:

Родитељу, Одељењском старешини, Стручном сараднику:

Примио _____ дана _____

Примио _____ дана _____

Примио _____ дана _____

одељењски старешина

педагог

психолог

представник тима

_____

_____

_____

_____

представник установе

_____

Процена ефеката појачаног васпитног рада:

Одељењски старешина

_____

ОШ “Десанка Максимовић”, Чокот

Адреса: *Маршала Тита бр. 18, 18250 Чокот*
Мејл адреса: *osdesankamaksimovic1922@gmail.com*
Сајт школе: *www.desankamaksimoviccokot.edu.rs*
Бр. тел.: *+381184265100*
ПИБ: *101860758* Матични број: *07174586*

ВАСПИТНА МЕРА

образац број 3

На основу члана 14. Правилника о васпитној, васпитно- дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе „Десанка Максимовић“ у Чокоту, дана _____ донета је

О Д Л У К А

1. Изречена је васпитна мера _____.

Образложење

одељењски старешина/руководилац одељењског већа

ОШ “Десанка Максимовић”, Чокот

Адреса: *Марицала Тита бр. 18, 18250 Чокот*
Мејл адреса: *osdesankamaksimovic1922@gmail.com*
Сајт школе: *www.desankamaksimoviccokot.edu.rs*
Бр. тел.: *+381184265100*
ПИБ: *101860758* Матични број: *07174586*

ОБАВЕШТЕЊЕ РОДИТЕЉУ О НЕПОХАЂАЊУ НАСТАВЕ

образац бр. 5

ОБАВЕШТЕЊЕ

РОДИТЕЉУ УЧЕНИКА

На основу члана 22. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број: 88/17, 27/18-др закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021, 92/2023, у даљем тексту: Закон) и члана 58. став 5. Закона о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, број 55/2013 и 101/17-11, 27/2018-3 (др. закон), 10/2019-3, 129/2021-8, 129/2021-9 (др. закон), 92/2023-340) обавештавамо Вас да Ваше дете _____ нередовно похађа наставу/престао да похађа наставу школске _____ године.

Чланом 88. ставом 1. између осталог прописано је да је родитељ, односно законски заступник детета одговоран:

- 1) за упис детета у предшколски програм и упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућим лекарским или другом релевантном документацијом.

Уколико не обезбедите да у року од три дана од дана пријема обавештења ученик настави редовно да похађа наставу, у обавези смо да у складу са чланом 22. ставом 6. Закона и чланом 58. ставом 6. Закона о основном образовању, **обавестимо надлежну јединицу локалне самоуправе и надлежну установу социјалне заштите.**

Одељењски старешина:

_____

ОШ “Десанка Максимовић”, Чокот

Адреса: *Маријала Тута бр. 18, 18250 Чокот*

Мејл адреса: *osdesankamaksimovic1922@gmail.com*

Сајт школе: *www.desankamaksimoviccokot.edu.rs*

Бр. тел.: *+381184265100*

ПИБ: *101860758* Матични број: *07174586*

Образац број 6

На основу члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања, члана 41. Закона о основном образовању и васпитању и члана 5. Правилника о васпитно-дисциплинској одговорности ученика, подносим

ЗАХТЕВ

директору школе за покретање васпитно-дисциплинског поступка

Име и презиме ученика _____ разред и одељење _____, датум учињене теже повреде _____, датум сазнања одељенског старешине за учињену тежу повреду _____

Кратак опис теже повреде

Раније изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере (навести меру и време изрицања):

Датум

Одељењски старешина

ОШ "Десанка Максимовић", Чокот

Адреса: Марицала Тита бр. 18, 18250 Чокот
Мејл адреса: osdesankamaksimovic1922@gmail.com
Сајт школе: www.desankamaksimoviccokot.edu.rs
Бр. тел.: +381184265100
ПИБ: 101860758 Матични број: 07174586

ПЛАН ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА СА УЧЕНИЦИМА/ОДЕЉЕЊЕМ И ВРЕДНОВАЊЕ РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ

б
број 6

Име и презиме ученика/одељење	
Повреда обавезе/обавеза ученика (опис и датум)	
Циљ појачаног васпитног рада	
Договорене активности друштвено-корисног или хуманитарног рада	

ПЛАН АКТИВНОСТИ

Активност/ново понашање	Улога одељењског старешине	Улога наставника	Улога стручног сарадника	Улога родитеља	Улога вршњака	Време реализације
1. Појачан надзор одељењског старешине/ стручног						

сарадника							
2. Пружање социјалне подршке ученику							
3. Сарадња са породицом							

Датум израде плана:

Период реализације плана:

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ И МЕРЕ НА ПОЈАЧАНОМ ВАСПИТНОМ РАДУ СА УЧЕНИЦИМА/ОДЕЉЕЊЕМ

АКТИВНОСТ/МЕРА	СТРУЧНИ САРАДНИК/ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА	ДАТУМ

РАД СА РОДИТЕЉИМА/СТАРАТЕЉИМА

АКТИВНОСТ/МЕРА	СТРУЧНИ САРАДНИК/ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА	ДАТУМ

ИЗРЕЧЕНЕ ВАСПИТНЕ/ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ,
СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

ПРОЦЕНА ЕФЕКТА ПРЕДУЗЕТИХ АКТИВНОСТИ И МЕРА

Датум процене ефеката:

Одељенски старешина:

Школа: ОШ „Десанка Максимовић“

Место: Чокот

Датум:

Оперативни план заштите

Попуњавају одељењски старешина и члан Тима за заштиту

1. Подаци о ученику/ци

Презиме и име	
Датум рођења	
Разред и одељење	
Одељењски старешина	

1. Понашање ученика у школи (запажања одељењског старешине, наставника и стручног сарадника о ученику)	
2. Јаке стране (снаге) ученика/це	1. 2. 3.
3. Проблеми са којима се ученик/ца сучава	1. 2. 3.

2. План заштите за ученика/цу

1. Приоритетни проблем	
2. Процена нивоа насиља	
3. Дугорочни циљ и очекивани исход/промена	
4. Краткорочни циљ и очекивани исход/промена	

Напомена: Одељењски старешина, члан Тима за заштиту и ученик/ца заједнички бирају један или два приоритетна проблема на којима ће се радити. Важно је уважавати мишљење ученика/це како би се одржала његова/њена мотивација.

3. Оперативни план – интервенције/нова понашања којима се остварују циљеви

Активност/ново понашање	Улога одељењског старешине	Улога наставника	Улога члана Тима за заштиту	Улога родитеља	Улога вршњака	Време реализације
4. Појачан надзор одељењског старешине						
5. Пружање социјалне подршке ученику/ци						
6. Сарадња породице ученика/це са одељењским старешином, стручним сарадницима и члановима Тима за заштиту						

АКТИВНОСТИ ПРЕДВИЂЕНЕ ПЛАНОМ ПРИМЕЊИВАЊЕ СЕ:

Након реализације оперативног плана заштите обавезна је евалуација спроведених активности и остварених циљева.

Одељењски старешина _____

Члан Тима за заштиту _____

Родитељ/старатељ ученика _____

ОШ “Десанка Максимовић”, Чокот

Адреса: *Марицала Тута бр. 18, 18250 Чокот*

Мејл адреса: *osdesankamaksimovic1922@gmail.com*

Сајт школе: *www.desankamaksimoviccokot.edu.rs*

Бр. тел.: *+381184265100*

ПИБ: *101860758* Матични број: *07174586*

**Процедура поступања у случајевима лакших и тежих повреда обавеза ученика
и повреда забрана из ЗОСОВ-а**

Процедура поступања у случајевима лакших повреда обавеза ученика (лакше повреде одређене су интерним правилником школе) је следећа:

1. Повреда (или сумња да се десила повреда) мора да буде забележена у електронском дневнику зато што се десила за време обављања образовно-васпитног рада у школи или изван ње (настава и друге активности које организује школа). Бележи најчешће наставник на чијем часу се десила повреда или одељењски старешина (ОС) ако се није десила на часу него, на пример, на одмору и сл.). Мора се пажљиво и промишљено уписивати белешка (са свим важним информацијама) како би се избегли каснији неспоразуми због различитог тумачења садржаја белешке;
2. Предметни наставник, поред белешке у електронском дневнику, усмено извештава одељењског старешину о догађају (који ученици су укључени у догађај, на који начин, којим интензитетом и друге важне информације о догађају) како би одељењски старешина покренуо процедуру правовремено, да би се поштовали рокови дефинисани законима и правилницима (могуће је да одељењски старешина не погледа електронски дневник на време због чега је такву ситуацију неопходно избећи);
3. Одељењски старешина одмах по сазнању обавештава родитеље ученика о догађају или сумњи да се десио догађај, лакша повреда обавеза ученика, и заказује разговор у школи коме треба да присуствује и стручни сарадник поред ОС (разговор треба да буде обављен одмах или у што краћем року);
4. Одељењски старешина у консултацији са стручним сарадником процењује да ли је ученик учинио лакшу повреду обавеза ученика и уколико процени да јесте – упућује захтев директору школе да покрене ПВР са учеником. Директор доноси решење (уколико се сложи да је учињена лакша повреда обавеза ученика) о покретању ПВР са учеником и одређује тим који ће планирати и реализовати ПВР (тим чине: ОС, један или два стручна сарадника, а пожељно је учешће и једног или два предметна наставника који познају ученика).

5. Тим који је директор школе формирао израђује план појачаног васпитног рада (план ПВР) за ученика или ученике који су учинили лакшу повреду (препука је да реализација ПВР траје три недеље током којих се прати понашање ученика и реализација активности предвиђених планом ПВР) и обавештава родитеља о садржају плана ПВР. План појачаног васпитног рада садржи и активности обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (ове активности договара тим са родитељем ученика и учеником) који је саставни део плана ПВР (на основу табеле – које активности, колико пута недељно, колико недеља - у зависности од природе учињене лакше повреду). Након реализације ПВР тим подноси извештај директору школе о реализацији ПВР – евалуација плана). Уколико ученик ради по ИОП-у укључује се и Тим за инклузивно образовање и даје своје мишљење о плану ПВР и плану активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада;

6. Након истека периода од три недеље, тим процењује да ли је дошло или није до позитивних промена у ставовима и понашању ученика који је учинио лакшу повреду – то је евалуација плана и извештава директора школе. Уколико није дошло до позитивне промене у понашању и ставовима ученика, а није учињена друга повреда обавеза ученика током трајања реализације ПВР, ОС изриче меру опомене одељењског старешине и тим ревидира план ПВР за следеће три недеље. Уколико ученик учини нову лакшу повреду обавеза током трајања ПВР - ОС одмах изриче (меру) опомену ОС ученику и ревидира план ПВР, а ако ученик понови још једном лакшу повреду обавеза изриче му меру укор ОС и даје му оцену врло добро (4) из владања, тим ревидира план појачаног васпитног рада за ученика, одређује нове активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (уз учешће родитеља ученика) и прати ставове и понашање ученика током (нове) следеће три недеље. Уколико ученик не учини нову лакшу повреду током трајања ревидираног плана ПВР и позитивно промени ставове и понашање то се наводи у евалуацији плана ПВР и он је завршен о чему се извештава директор школе;

7. Уколико тим процени да ученик није променио на боље ставове и понашање, а није учинио нову лакшу повреду обавеза, ревидира план ПВР и одређује активности друштвено-корисног или хуманитарног рада заједно са родитељем ученика и учеником (ПВР се наставља док се не процени да је ПВР дао позитиван резултат);

8. Уколико ученик током трајања реализације плана појачаног васпитног рада (ПВР) поново учини (нову) лакшу повреду обавеза одмах обавештава родитеље ученика о томе, сазива одељењско веће (ОВ) и (образложено) предлаже изрицање (мере) укора одељењског већа и давање оцене добро (3) из владања ученику;

9. Закључну оцену из владања утврђује ОВ на крају првог полугодишта на основу Правилника о оцењивању. Ова закључна оцена, на основу претходно наведеног, не може бити мања од оцене добро (3).

Напомене:

Појачан васпитни рад (ПВР) са учеником, који увек укључује и активности друштвено-корисног или хуманитарног рада, увек уз учешће родитеља (и Тима за инклузивно образовање уколико ученик ради по ИОП-у) наставља се све док се не уочи позитивна промена у ставовима и понашању ученика и то не констатује у евалуацији плана ПВР.

Вршњачко насиље 1. нивоа, учињено за време наставе или других облика образовно-васпитног рада је лакша повреда обавеза ученика. Вршњачко насиље 2. нивоа може бити лакаша или тежа повреда у зависности од тежине последица, броја укључених особа у насиље, интензитета и учесталости насиља, узраста учесника. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања процењује ниво насиља.

Процедура поступања у случајевима тежих повреда обавеза ученика (теже повреде одређене су Законом о основама система образовања и васпитања (ЗОСОВ)) или повреда забрана из ЗОСОВ-а је следећа:

1. Повреда (или сумња да се десила повреда) мора да буде забележена у електронском дневнику зато што се десила за време обављања образовно-васпитног рада у школи или изван ње (настава и друге активности које организује школа). Бележи најчешће наставник на чијем часу се десила повреда или одељењски старешина (ОС) ако се није десила на часу него, на пример, на одмору и сл.). Мора се пажљиво и промишљено уписивати белешка (са свим важним информацијама) како би се избегли каснији неспоразуми због различитог тумачења садржаја белешке;
2. Предметни наставник, поред белешке у електронском дневнику, усмено извештава одељењског старешину о догађају (који ученици су укључени у догађај, на који начин, којим интензитетом и друге важне информације о догађају) како би одељењски старешина покренуо процедуру правовремено, да би се поштовали рокови дефинисани законима и правилницима (могуће је да одељењски старешина не погледа електронски дневник на време, због чега је такву ситуацију неопходно избећи);
3. Одељењски старешина одмах по сазнању обавештава родитеље ученика о догађају или сумњи да се десио догађај, тежа повреда обавеза ученика или повреда забране, и заказује разговор у школи коме треба да присуствује директор школе и један или више стручних сарадника поред ОС (разговор треба да буде обављен одмах или у што краћем року);
4. Одељењски старешина упућује писани (образложени и са свим битним информацијама) захтев директору школе да покрене **васпитно-дисциплински поступак** за (сваког појединачно) ученика који је учествовао у догађају. Васпитно-

дисциплински поступак покреће се и за ученика који је учинио више лакших повреда обавеза ученика када ПВР није био делотворан (поступност у изрицању мера за лакше повреде обавеза ученика је неопходна да би био покренут васпитно-дисциплински поступак);

5. Директор школе решењем покреће васпитно-дисциплински поступак у року одређеном ЗОСОВ-ом (овај рок може бити различит у зависности од природе теже повреде обавеза);

6. Одељењски старешина упућује захтев директору школе да покрене ПВР за ученика или сваког ученика ако је више ученика учествовало у чињењу теже повреде обавеза ученика или у повреди забране, а директор доноси решење о покретању плана ПВР и одређује тим који ће планирати и реализовати ПВР истовремено са покретањем васпитно-дисциплинског поступка за ученика или ученике који су учинили тежу повреду или повреду забране (реализација плана ПВР траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка и током трајања поступка прати се понашање ученика и реализација активности предвиђених планом ПВР). ОС обавештава родитеље ученика о садржају плана ПВР. План појачаног васпитног рада садржи и активности обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (ове активности договара тим са родитељем ученика и учеником) који је саставни део плана ПВР (на основу табеле – које активности, колико пута недељно, колико недеља - у зависности од природе учињене теже повреде обавеза или повреде забране). Након реализације ПВР тим подноси извештај директору школе о реализацији ПВР – евалуација плана). Уколико ученик ради по ИОП-у укључује се и Тим за инклузивно образовање и даје своје мишљење о плану ПВР и плану активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада;

7. Директор школе покреће поступак у року одређеном ЗОСОВ-ом (5 радна дана најчешће или 2 радна дана када је учињена повреда забрана из чланова 110-112. ЗОСОВ-а и завршава васпитно-дисциплински поступак најчешће у року од 30 дана (али у случају теже повреде из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) ЗОСОВ-а, као и повреде забране из чланова 110.-112. ЗОСОВ-а - забрана дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и забрана понашања које вређа углед, част и достојанство личности - васпитно-дисциплински поступак се завршава у року од 20 дана и у том случају за време трајања поступка ученик може бити удаљен са наставе најкраће 5 дана, а најдуже до окончања поступка));

8. Директор школе може да обустави поступак када „предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. озбиљно угрожен интегритет другог лица;

9. Уколико током трајања васпитно-дисциплинског поступка директор школе процени на основу извештаја тима који спроводи ПВР да ПВР са учеником није довео до позитивне промене ставова и понашања ученика - изриче укор директора школе и ученик добија оцену из владања задовољавајуће (2), а ПВР се наставља на основу

ревидираног плана ПВР. Уколико ученик током трајања васпитно-дисциплинског поступка учини још једну (нову) тежу повреду обавеза ученика – директор школе предлаже наставничком већу изрицање мере укор наставничког већа и оцену 1 из владања. На предлог директора школе наставничко веће може да донесе одлуку о васпитно-дисциплинској мери премештаја ученика од 5. до 8. разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља или другог законског заступника, и након тога директор школе доноси решење о премештају ученика у другу основну школу у случају теже повреде обавеза ученика из ЗОСОВ-а, из члана 83. став 8. тачке 4) и 5) или повреде забране из ЗОСОВ-а из чланова 110. до 112. закона.

Напомене:

Исти поступак или понашање ученика (које се једном десило) не може истовремено да буде процењен и као лакша и као тежа повреда обавеза ученика и да ученик одговара по два основа истовремено.

Оцена из владања ученику може бити смањена без појачаног васпитног рада само на крају другог полугодишта (на крају школске године) када због времена (завршетка наставе и престанка боравка ученика у школи) није могуће водити васпитно-дисциплински поступак ни планирати и реализовати ПВР за ученика, а самим тим није могуће ни изрећи меру ученику. На полугодишту се **не може** на овај начин смањивати оцена из владања ученику зато што се настава наставља у другом полугодишту, а тада се и реализује план ПВР за ученика, могу се изрицати мере, а може се водити и васпитно-дисциплински поступак.

Вршњачко насиље 3. нивоа, учињено за време наставе или других облика образовно-васпитног рада је тежа повреда обавеза ученика. Насиље ученика над наставником или другом одраслом особом учињено за време наставе или других облика образовно-васпитног рада је тежа повреда обавеза ученика и води се васпитно-дисциплински поступак. У овим случајевима насиља обавезно је и укључивање спољашње заштитне мреже.

Ученици не подлежу изрицању мера и смањењу оцена из владања уколико су учинили насиље изван школе, односно изван наставе и других облика образовно-васпитног рада које организује школа, али школа је у обавези да изради и реализује план ПВР и поступа у складу са Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Када се догоди случај насиља у школи или школа има сазнање о догађају насиља изван школе, у коме је учествовао један или више ученика школе, Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања процењује ниво насиља, а школа поступа по Правилнику о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

На платформи „Чувам те“ уписују се сви случајеви насиља 1., 2. и 3 нивоа о којима школа има сазнања, без обзира на место, време, околности и последица насиља.

У примени прописа који регулишу област образовања и васпитања никада не треба заборавити или сметнути с ума да прописана правила (укључујући и мере, активности, оцене, санкције итд.) **постоје због што успешније образовно-васпитне делатности** (наставе пре свих других) која се спроводи у школи (и другим институцијама), а никако због правила ради њих самих.

У примени прописа који регулишу област образовања и васпитања никада не треба заборавити или сметнути с ума **најбољи интерес детета/ученика**.